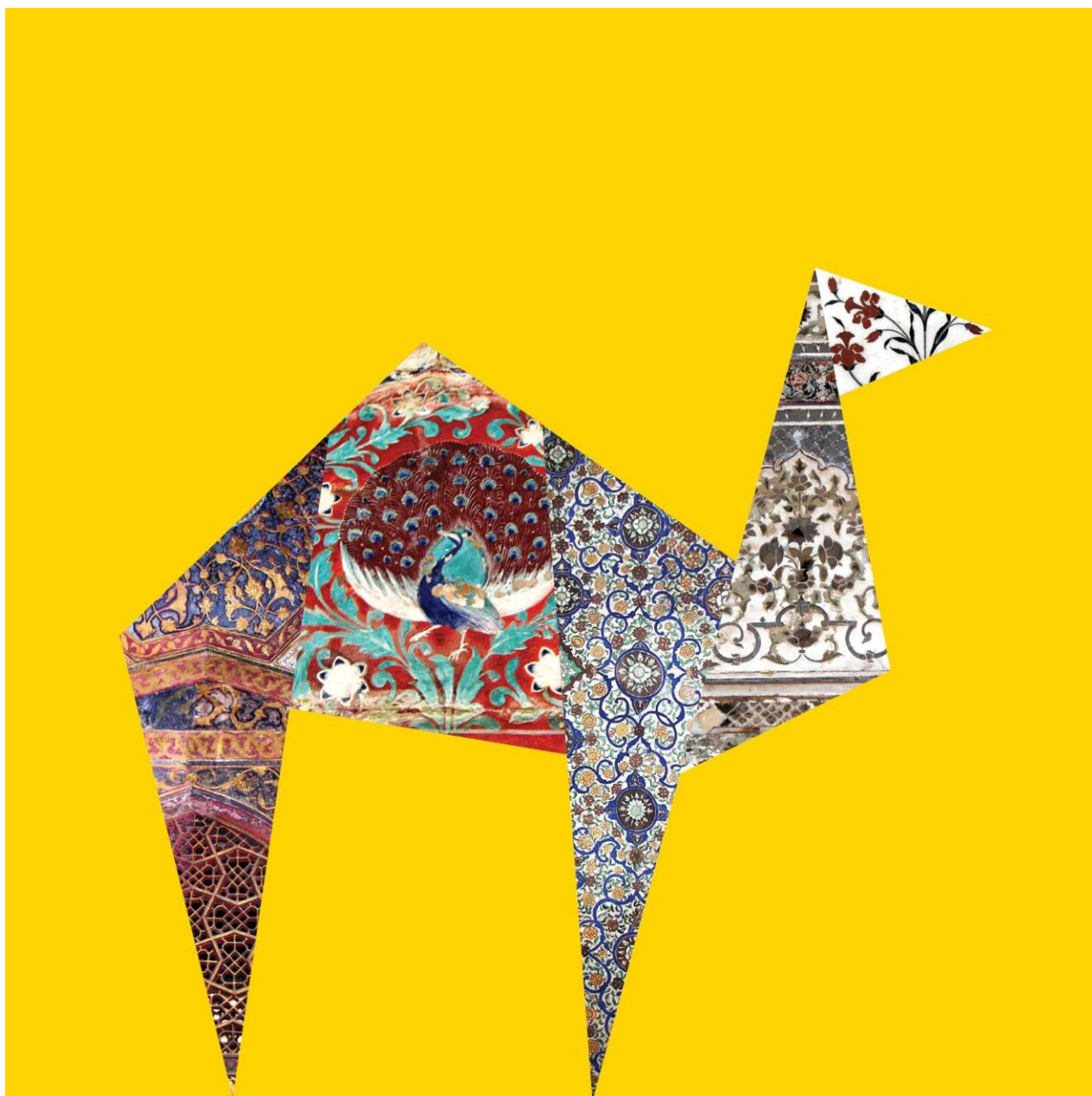

Orientální ústav AV ČR, v. v. i.

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za rok 2017

IČ: 683 78 009

Sídlo: Pod Vodárenskou Věží 4, Praha 8, 182 08

Dozorčí radou pracoviště projednána dne: 30. května 2018

Radou pracoviště schválena dne: 6. června 2018

Tato výroční zpráva byla připravena dne 19. dubna 2018

Obsah

I. Informace o složení orgánů Orientálního ústavu a o jejich činnosti či o jejich změnách	3
a) Výchozí složení orgánů pracoviště	3
b) Změny ve složení orgánů	3
c) Informace o činnosti orgánů	5
II. Informace o změnách zřizovací listiny	8
III. Hodnocení hlavní činnosti	9
1. Vědecká (hlavní) činnost pracoviště a uplatnění jejích výsledků	9
a) Stručná charakteristika vědecké (hlavní) činnosti pracoviště	9
b) Výběr nejdůležitějších výsledků vědecké činnosti	14
I. Publikační výstupy	14
II. Grantové aktivity	18
c) Nejvýznamnější popularizační aktivity pracoviště	20
2. Mezinárodní vědecká spolupráce pracoviště	23
a) Pořádání mezinárodních akcí a konferencí	23
b) Přednášky na mezinárodních konferencích	25
c) Zahraniční cesty	26
d) Návštěvy zahraničních odborníků v OÚ	27
e) Přednášky zahraničních hostů	27
f) Dvoustranné dohody uzavřené Orientálním ústavem se zahraničními pracovišti	28
g) Další informace	28
3. Vědecká a pedagogická spolupráce s vysokými školami	29
a) Vedení doktorských, magisterských a bakalářských prací	29
b) Oponentské posudky doktorských, magisterských a bakalářských prací	30
c) Přednášková činnost	30
4. Získaná ocenění a další důležité informace	31
IV. Hodnocení další a jiné činnosti	31
V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření	31
VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj	31
VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště	31
VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí	31
IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů	32
X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím	32

I. Informace o složení orgánů Orientálního ústavu a o jejich činnosti či o jejich změnách

a) Výchozí složení orgánů pracoviště

Ředitel pracoviště: Mgr. Ondřej Beránek, Ph.D.
(jmenován s účinností od: 1. února 2013)

Rada instituce zvolena dne 23. října 2012 ve složení:

Předseda: PhDr. Jan Zouplna, Ph.D.

Místopředseda: PhDr. Jiří Prosecký, CSc.

Externí členové:

prof. PhDr. Pavel Barša, Ph.D. (Ústav politologie FF UK)

doc. Mgr. Radek Chlup, Ph.D. (ÚFaR FF UK)

doc. PhDr. Jitka Malečková, CSc. (ÚBVA FF UK)

doc. PhDr. Miroslav Šedivý, Ph.D. (KHV ZČU)

Interní členové:

Mgr. Pavel Hons, Ph.D.

Mgr. Jakub Hrubý, Ph.D.

PhDr. Hana Třísková, Ph.D.

Tajemník:

PhDr. Miroslav Melčák, Ph.D.

Dozorčí rada jmenována dne 1. května 2012 ve složení:

Předsedkyně: PhDr. Taťána Petrasová (AV ČR)

Místopředseda: PhDr. Jiří Holba, Ph.D. (OÚ AV ČR, v. v. i.)

Členové:

Prof. PhDr. Olga Lomová, CSc. (ÚDV FF UK)

JUDr. Ján Matejka, Ph.D. (Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i.)

Doc. RNDr. Karel Oliva, Dr. (Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i.)

Tajemník:

Mgr. Jakub Hrubý, Ph.D.

b) Změny ve složení orgánů:

V roce 2017 došlo ke změnám ve složení Rady instituce i Dozorčí rady.

Aktuální složení obou rad je následovné:

Rada instituce v obnoveném složení fungující od 27. října 2017:

Předseda: PhDr. Tomáš Petrů, Ph.D. (OÚ AVČR)

Místopředsedkyně: Mgr. Táňa Dluhošová, Ph.D. (OÚ AVČR)

Externí členové:

doc. Daniel Berounský, Ph.D. (ÚJCA FF UK)

PhDr. Ondřej Ditrych, MPhil. Ph.D. (IPS FSV UK)

prof. Eberhard Kienle (IFPO CNRS, Paris)

doc. Martin Slama, Ph.D. (Inst. for Social Anthropology, Austrian Academy of Sciences)

Interní členové:

Mgr. Ondřej Klimeš, Ph.D.

PhDr. Bronislav Ošťanský, Ph.D.

Stefano Taglia, Ph.D.

Tajemník:

PhDr. Miroslav Melčák, Ph.D

Dozorčí rada jmenována dne 1. 5. 2017 v tomto složení:

Předsedkyně: PhDr. Taťána Petrasová, CSc. (AV ČR)

Místopředseda: Mgr. Jakub Hrubý, Ph.D. (OÚ AV ČR)

Členové:

doc. PhDr. Jitka Malečková, CSc. (ÚDV FF UK)

JUDr. Ján Matejka, Ph.D. (ÚSP AV ČR)

Ing. Magdaléna Vecková (KNAV ČR)

Tajemnice:

Dr. Jarmila Ptáčková

c) Informace o činnosti orgánů

Ředitel:

Činnost ředitele i v roce 2017 sestávala zejména z dohlížení na chod ústavu (vědecká oddělení, technicko-hospodářská správa, knihovna). O dění v ústavu ředitel pravidelně informoval jak na poradách vědeckých pracovníků ústavu, tak i na pravidelných zasedáních Rady pracoviště a Dozorčí rady.

K důležitým úkolům patřil zejména dohled nad výběrovými řízeními (na vědecké i administrativní pozice), plněním grantů, organizováním vědeckých aktivit i prohlubováním zahraniční spolupráce. Na jaře roku 2017 rovněž proběhly atestace většiny vědeckých pracovníků. Významným krokem se stalo vlastnické nabytí objektu Hyberská (ve spoluvlastnictví s Psychologickým ústavem a Ústavem pro soudobé dějiny). Ředitel rovněž pravidelně propagoval ústav v médiích i na nejrůznějších zasedáních akademických i státních orgánů a v neposlední řadě také prostřednictvím přijímání zahraničních návštěv a kontakty se zahraničními zastupitelstvími v ČR.

Rada instituce

Schůze Rady OÚ ze dne 30. 3. 2017

1. Dr. Beránek seznámil Radu OÚ s výsledky hospodaření za rok 2016. Konstatoval, že proběhlo se ziskem 379538,20 Kč, které navrhuje převést zčásti do sociálního fondu (200 tis.) a zčásti do fondu rezervního (179538,20). Většinu rozpočtu (cca 17 milionů z cca 26 milionů) představovaly institucionální dotace. Zbytek prostředků pocházel z jiných zdrojů (postdoktorská stipendia a granty). S ohledem na navýšení institucionální dotace na rok 2017 byl navržen na tento rok rozpočet o 4,5 milionů vyšší. O rozpočtu na rok 2017 bude Rada hlasovat per rollam.
2. Rada jednohlasně schválila návrh na podepsání memoranda o spolupráci s Mahidol University (Thajsko; zprostředkoval Dr. Jiří Holba) a pověřila Dr. Beránka, aby v tomto ohledu podnikl nezbytné kroky.
3. Rada jednohlasně schválila nominaci japanologa Dr. Igora Pruši, t. č. působícího na Tokyo Metropolitan University (Japonsko), na post-doc AVČR.
4. K 30. 4. 2017 ukončí své členství v Radě OÚ Dr. Hrubý a Doc. Malečková, kteří se od 1. 5. 2017 stanou členy Dozorčí rady OÚ. Z tohoto důvodu proběhne v nejbližších týdnech dovolba jednoho interního a jednoho externího člena Rady OÚ. Vzhledem ke skutečnosti, že mandát zbylých sedmi členů Rady OÚ vyprší v říjnu 2017, proběhnou – pravděpodobně již v měsíci září – volby nové na obsazení těchto sedmi uvolněných míst. Dr. Zouplna oznámil, že se nebude znovu ucházet o členství v Radě OÚ. Proces transformace OÚ označil za úspěšně dokončený.
5. K 1. lednu 2017 byla ustavena nová knihovní komise, která sestává z Dr. Jakuba Hrubého, Dr. Jiřího Holby a Dr. Stefana Taglii. Dr. Hrubý za členy komise představil vizi nové koncepce knihovny OÚ. V nejbližší době knihovní komise představí svou vizi vedoucímu knihovny Dr. Janu Lufferovi, kterého Rada OÚ vyzývá, aby byl svou odbornou zkušeností při vytváření nové koncepce knihovny nápomocen.
6. Dr. Beránek Radu informoval o dění v OÚ v období prvního čtvrtletí 2017. Výběrová řízení

na obsazení tří výzkumných pozic (Japonsko, Korea a Írán) byla úspěšná ve dvou ze tří případů. – nepodařilo se obsadit místo koreanisty. Do OÚ však v dohledné době nastoupí japanoložka Dr. Nobuko Toyosawa (Japonsko, Ph.D. z University of Illinois, Urbana-Champaign) a íránista Dr. Kevin L. Schwartz (USA, Ph.D. University of California, Berkeley). Do technicko-hospodářské správy OÚ nastoupily dvě nové pracovnice, ing. Markéta Ondráčková (od 1.2.) a ing. Jana Slavíková (od 1.3.). V rámci GAČRu získal OÚ bilaterální grant pro česko-taiwanský projekt („Koncepty v kontextu: Výzkum literárního pole v poválečném Taiwanu založený na studiu jazykového korpusu a jeho další aplikace v sociologii literatury”).

Schůze Rady OÚ ze dne 8. 6. 2017

1. Rada jednohlasně schválila Výroční zprávu o činnosti a hospodaření za rok 2016.
2. Dr. Beránek seznámil Radu s výsledky auditu a účetní uzávěrky za rok 2016. Rada vzala výsledky na vědomí.
3. Rada OÚ byla seznámena s výsledkem hospodaření OÚ za rok 2016. Výsledek prezentovaný Dr. Beránkem na schůzi Rady OÚ konané 30. 3. 2017 dostal drobných změn (navýšení výsledku hospodaření o cca 60 000,- Kč). Opravený výsledek hospodaření činí 438 789,03,- Kč, které budou rozděleny mezi sociální fond (200 000,- Kč) a rezervní fond (238 789,03,- Kč). Opravený výsledek a rozdělení zisku Rada jednohlasně schválila.
4. Dr. Beránek Radu seznámil s výsledky kontroly OÚ ze strany Kontrolního odboru AV ČR. Doc. Berounský navrhl, aby Rada na některé z následujících schůzí jednala o účasti vědeckých pracovníků OÚ na zajištění výuky na orientalistických oborech na FF UK.

Schůze Rady OÚ ze dne 14. 9. 2017

1. Rada projednala a jednohlasně schválila znění textu pro zveřejnění výběrového řízení na obsazení funkce ředitele/ředitelky OÚ. Termín uzávěrky byl stanoven na 16. listopadu 2017.
2. Předseda Rady OÚ Dr. Zouplna shrnul činnost Rady za právě končící volební období. Konstatoval, že Rada v posledních pěti letech fungovala jako zcela transparentní orgán, který se – vzhledem k potřebě nastartování některých zásadních změn v OÚ – scházel s vysokou periodicitou (4x ročně). Dr. Zouplna přesto vidí potenciál pro další zkvalitňování činnosti Rady. Domnívá se rovněž, že by do činnosti Rady měli být zapojeni zahraniční zaměstnanci OÚ a zástupci zahraničních akademických institucí. Dr. Zouplna poděkoval členům Rady, jejichž volební období v tomto roce končí, za jejich práci. Poděkování rovněž vyjádřil řediteli OÚ Dr. Beránkovi, který se účastnil všech zasedání Rady.
3. Dr. Beránek Radu informoval o dění v OÚ za poslední měsíce.
4. Dr. Beránek Radu informoval o vývoji ve věci stěhování OÚ do objektu Hybernská. Na začátku září vláda podepsala nutné dokumenty, kterými by budova měla finálně připadnout do majetku zainteresovaných ústavů a AV by ji v tomto duchu měla v nejbližší době vložit do katastru. Dr. Beránek Radě poděkoval za konstruktivní spolupráci během jejího celého volebního období.

Schůze Rady OÚ ze dne 25. 10. 2017

1. Členové Rady projednali jmenování tajemníka Rady a jednomyslně se shodli na Dr. Miroslavu Melčákovi.
2. Tajným hlasováním byl předsedou Rady instituce zvolen Dr. Tomáš Petr. Tajným hlasováním byla místopředsedkyní Rady instituce zvolena Dr. Táňa Dluhošová.

3. Rada dále probírala možné změny v *Jednacím řádu Rady Orientálního ústavu AV ČR*, zejména týkající se periodicity zasedání. Zazněl návrh, aby probíhala třikrát ročně, v období únor až březen, květen až červen a listopad, tedy tak, aby to nejlépe odpovídalo potřebám instituce. Rada se rovněž usnesla, že v dohledné době dojde k návrhům upravených znění základních dokumentů upravujících fungování Rady, která budou projednána per rollam.
4. Rada projednala návrh členů do výběrové komise pro posouzení podaných přihlášek a přihlášených uchazečů na místo ředitele Orientálního ústavu AV ČR. Z debaty vyplynuly následující nominace na členy komise: Dr. Tomáš Petrů (předseda) a Dr. Ondřej Klimeš (za Radu OÚ). O externích kandidátech proběhne hlasování per rollam poté, co se členové Rady OÚ budou moci seznámit s profily navržených kandidátů. Členové Rady vzali na vědomí, že místopředseda AV ČR pro třetí vědní oblast jmenoval dvěma členkami této výběrové komise Doc. Mirjam Friedovou (za Vědeckou radu AV ČR a děkanku FF UK) a Dr. Taťanu Petrasovou (za Akademickou radu AV ČR).

Dozorčí rada

26. zasedání Dozorčí rady OÚ konané dne 3. března 2017

1. V souladu s jednacím řádem byl ověřen a schválen zápis z 25. zasedání Dozorčí rady Orientálního ústavu AV ČR ze dne 20. 5. 2016.
2. Dozorčí rada projednala a schválila Zprávu o činnosti Dozorčí rady za rok 2016.
3. Ředitel pracoviště dr. Beránek seznámil členy DR s výsledky hospodaření pracoviště za rok 2016. Zdůraznil, že ústav hospodařil s kladným výsledkem a že měl k dispozici zhruba 26 milionů, z čehož cca 17 milionů představovala institucionální dotace AV a 7 milionů pak další dotace (mzdová podpora postdoků, Purkyně Fellowship) a granty (GA ČR a jiné). Vzhledem k personálnímu rozšiřování ústavu vzrostly oproti minulým letům výdaje spojené s osobními náklady a cestovným. Ostatní výdaje zůstávají na stejné úrovni. Po krátké diskusi projednala DR předložené výsledky s připomínkami a schválila, aby byl zisk běžného období rozdělen a převeden do rezervního a sociálního fondu.
4. Dr. Beránek seznámil členy DR s předběžným návrhem nákladů a výnosů na rok 2017 s tím, že vycházejí z rozpočtu pro rok 2016. Rozpočet je o něco vyšší a OÚ jej plánuje využít na další rozvíjení mezinárodních aktivit spojených s internacionalizací vědeckého týmu. S tím jsou spojeny větší náklady na korektury (soustředění se na anglicky psané výstupy), výjezdy na zahraniční konference, cestovní a osobní náklady spojené s otevřením nových pozic na Írán, Japonsko a Koreu. DR vzala předkládaný návrh nákladů a výnosů na rok 2017 na vědomí.
5. Prof. Lomová pochválila probíhající spolupráci FF UK a taipeiské pobočky OÚ při Akademii Sinice, která se dlouhodobě osvědčuje a umožňuje doktorandům z FF UK pracovat v taiwanských knihovnách a archivech a konzultovat svou práci se špičkovými odborníky. DR vzala informace prof. Lomové s uspokojením na vědomí. Ředitel pracoviště seznámil členy DR s činností ústavu za uplynulých šest měsíců. Vyzdvihl zejména personální změny na oddělení technicko-hospodářské správy a vypsání výběrových řízení na nové badatelské pozice v oboru íránistika, japanologie a koreanistika.

27. zasedání Dozorčí rady OÚ konané dne 5. června 2017

1. Všichni členové DR OÚ AVČR opětovně potvrdili do funkce novou tajemnici DR dr. Jarmilu Ptáčkovou.
2. V souladu s jednacím řádem byl ověřen a bez připomínek schválen zápis z 26. zasedání

Dozorčí rady Orientálního ústavu AV ČR ze dne 3. 3. 2017.

3. V nepřítomnosti ředitele OÚ, dr. Beránka, Dozorčí rada potvrdila závěry hlasování per rollam o jeho manažérských schopnostech. Předsedkyně DR seznámila dozorčí radu s výsledky vnitřní kontroly AV ČR na pracovišti.
4. Vedoucí THS ing. Ondráčková seznámila DR s průběhem ověřování účetní závěrky auditorem. Nezávislý auditor neshledal v účetní závěrce OÚ 2016 žádné nedostatky. Dotaz předsedkyně DR na hrazení nákladů na pobočku OÚ na Taiwanu objasnil dr. Beránek s tím, že běžný provoz pobočky (náklady spojené s provozem kanceláře, energie, atd.) financuje taiwanská strana. Náklady na ni se tak promítají pouze do celkových nákladů na mzdy a cestovné. Ústav hospodařil se ziskem 438 789,03 CZK. Dr. Beránek navrhl následující rozdělení zisku: 200 000 CZK do sociálního fondu, 238 789,03 CZK do rezervního fondu. Po krátké diskusi se DR bez připomínek vyjádřila k předložené zprávě auditora a výsledkům hospodaření pracoviště v roce 2016 a souhlasila s převedením hospodářského výsledku do sociálního a rezervního fondu podle navrženého poměru.
5. Ředitel pracoviště dr. Beránek seznámil členy DR s výsledky Výroční zprávy o činnosti a hospodaření pracoviště za rok 2016. Uvedl rozšíření zprávy o přehled činnosti jednotlivých oddělení a o přehled činnosti Výzkumného centra na Taiwanu, k níž pracoviště vydalo samostatnou brožuru. Dr. Beránek zdůraznil zejména rostoucí počet zahraničních výstupů pracovníků OÚ v renomovaných nakladatelstvích a periodikách. Dále zdůraznil setrvávající zapojení pracovníků OÚ do grantových aktivit a vyzdvihl účast pracovníků OÚ na významných zahraničních konferencích i organizaci mezinárodních jednorázových i periodických konferencí a přednášek pro veřejnost při pracovišti v Praze či na Taiwanu. Předsedkyně DR pozitivně hodnotila činnost ústavu v roce 2016. Dozorčí rada se následně vyjádřila bez připomínek k Výroční zprávě o činnosti a hospodaření pracoviště za rok 2016.
6. Na závěr jednání v bodě Různé předsedkyně DR pozitivně hodnotila jednání AV ČR s Academia Sinica na Taiwanu o informovala o přípravě podpisu smlouvy o spolupráci s touto institucí. Uvedla také zvažované využití pobočky OÚ v Taipei pro další ústavy AV ČR, včetně 1. vědní oblasti. Předsedkyně DR také zmínila pozitivní hodnocení pracoviště v rámci mezinárodní evaluace a následné navýšení rozpočtu pracoviště. Dr. Hrubý seznámil DR s náborem nových pracovníků OÚ pro obor japanologie a íránistiky. Předsedkyně DR zdůraznila důležitost společných akreditací doktorských programů AV ČR a univerzit. Dr. Beránek slíbil na podzim seznámit členy DR s návrhem nového auditora, o jehož schválení pak bude DR jednat per rollam. Předsedkyně DR seznámila nové členy DR s postupem svolávání DR zpravidla 2krát ročně, v případě potřeby dalšího hlasování v průběhu roku, se toto zpravidla uskutečňuje per rollam. Všichni členové DR s tímto uspořádáním vyjádřili souhlas. Dozorčí rada se usnesla, že nenastane-li naléhavá potřeba, bude se další zasedání určené k projednání návrhu rozpočtu konat v březnu 2018. Přesný termín sdělí předsedkyně DR dalším členům s dostatečným předstihem.

II. Informace o změnách zřizovací listiny:

V roce 2017 došlo ke zřízení Přílohy č. 1 ke Zřizovací listině, kterou se stanoví seznam závazků, jež přecházejí na OÚ v souvislosti s majetkem vkládaným do OÚ (objekt Hybernská).

III. Hodnocení hlavní činnosti:

1. Vědecká (hlavní) činnost pracoviště a uplatnění jejích výsledků

a) Stručná charakteristika vědecké (hlavní) činnosti pracoviště

Předmětem hlavní činnosti Orientálního ústavu AV ČR, v. v. i., je vědecký výzkum v oblasti orientalistiky zaměřený zejména na dějiny národů Asie a Afriky, jakož i na jejich nábožensko-filozofické systémy, kulturu, jazyky a literaturu v období od starověku do současnosti. Svou činností Orientální ústav přispívá ke zvyšování úrovně poznání a vzdělanosti a k využití výsledků vědeckého výzkumu v praxi. Získává, zpracovává a rozšiřuje vědecké informace, vydává vědecké publikace (monografie, časopisy, sborníky apod.), poskytuje vědecké posudky, stanoviska a doporučení a provádí konzultační a poradenskou činnost. Ve spolupráci s vysokými školami uskutečňuje doktorské studijní programy a vychovává vědecké pracovníky. V rámci předmětu své činnosti rozvíjí mezinárodní spolupráci, včetně organizování společného výzkumu se zahraničními partnery, přijímání a vysílání stážistů, výměny vědeckých poznatků a přípravy společných publikací. Pořádá vědecká setkání, konference a semináře, včetně mezinárodních, a zajišťuje infrastrukturu pro výzkum. Úkoly realizuje samostatně i ve spolupráci s vysokými školami a dalšími vědeckými a odbornými institucemi.

- Vědecké útvary OÚ:

1) Oddělení Blízkého východu

Vedoucí oddělení: PhDr. Jan Zouplna, Ph.D.

Členové oddělení:

Dr. Sergio Alivernini

Mgr. Miroslav Melčák, Ph.D.

PhDr. Bronislav Ostřanský, Ph.D.

Mgr. Gabriela Ůzel Volfová

PhDr. Jiří Prosecký, CSc.

Dr. Giedrė Šabasevičiūtė

Dr. Kevin L. Schwartz

Dr. Clément Steuer

Dr. Stefano Taglia

V současné době se vědeční a odborní pracovníci oddělení Blízkého východu zabývají následujícími oblastmi výzkumu:

Arabistika a islamologie:

- sociální dějiny Blízkého východu ve středověku, „náboženské“ nadace (*awqáf*), urbánní vývoj Mezopotámie (Miroslav Melčák)
- středověký islám, islámská mystika, soudobá islámská apokalyptika a milenialismus, islám v ČR (Bronislav Ostřanský)
- náboženství intelektuálové v arabských zemích (Giedrė Šabasevičiūtė)
- systém politických stran v arabském světě (Clément Steuer)

Hebraistika a židovská studia:

- sionismus a dějiny Izraele, moderní židovské dějiny, moderní a soudobé dějiny BV (Jan Zouplna)

Íránistika

- dějiny Íránu a persianizovaného světa v době 1500–1900 (Kevin L. Schwartz)

Starověký Přední východ:

- akkadská (babylónsko-asyrská) literatura, kulturní dějiny starověkého Předního východu (Jiří Prosecký)
- dějiny Mezopotámie, zejména III. dynastie z Uru, mezopotámská matematika (Sergio Alivernini)

Turkologie

- zahraniční politika Turecka, vztahy Turecka a Evropské unie, postavení žen v islámu (Gabriela Özel Volfová)
- historie pozdní Osmanské říše (19. a počátek 20. století), nacionalismus a menšiny na Blízkém východě (Stefano Taglia)

2) Oddělení Jižní Asie

Vedoucí oddělení: PhDr. Jaroslav Strnad, Ph.D.

Členové oddělení:

Dr. Malika Bahovadinova

PhDr. Jan Filipický, CSc. (emeritní pracovník)

PhDr. Jiří Holba, Ph.D.

Mgr. Pavel Hons, Ph.D.

PhDr. Tomáš Petrů, Ph.D.

PhDr. Věra Exnerová (Veselá), Ph.D.

Dr. James Madaio

V současné době se vědečtí a odborní pracovníci oddělení Jižní Asie zabývají následujícími oblastmi výzkumu:

- politické a kulturní dějiny Indie se zvláštním zřetelem na drávidský jih; politika jižní Asie se zvláštním zřetelem na etnické vztahy ve Šrí Lance (Jan Filipický)
- buddhismus, buddhistická filosofie (Jiří Holba)
- tamilský jazyk a tamilská literatura, dalitská literatura, indická společnost (Pavel Hons)
- moderní a soudobé dějiny Indonésie (Tomáš Petrů)
- indoárijské jazyky (sanskrt a hindí), hindská lexikografie, středověká (zejména mughalská) historie, dějiny Indie předkoloniálního období (Jaroslav Strnad)
- islám a politika ve Střední Asii a Afghánistánu (Věra Exnerová/Veselá)
- indické filozofické tradice (zejména Advaita Vedānta); historiografie a příčiny moderních hinduistických hnutí (James Madaio)
- Střední Asie, antropologie státu a byrokracie, migrace a transnacionalismus, mezinárodní pomoc a rozvoj (Malika Bahovadinova)

3) Oddělení Východní Asie

Vedoucí oddělení: Mgr. Jakub Hrubý, Ph.D.

Členové oddělení:

Dr. Jens Damm

Mgr. Táňa Dluhošová, Ph.D.

Mgr. Ondřej Klimeš, Ph.D.

PhDr. Vladimír Liščák, CSc.

Mgr. Igor Pruša, Ph.D. et Ph.D.

Dr. Jarmila Ptáčková

Dr. Daniel Sungbin Sou

Dr. Nobuko Toyosawa

PhDr. Hana Třísková, Ph.D.

Oliver Weingarten, M.A., Ph.D.

V současné době se vědečtí a odborní pracovníci oddělení Východní Asie zabývají následujícími oblastmi výzkumu:

Sinologie:

- čínská společnost, čínská diaspora (Jens Damm)
- dějiny a kultura Taiwanu, taiwanská poválečná literatura (Táňa Dluhošová)
- středověké dějiny Číny (Jakub Hrubý)
- politika a dějiny Xinjiangu, politika a dějiny moderní Číny (Ondřej Klimeš)
- Hedvábná cesta a Čína, dějiny náboženství v Číně (Vladimír Liščák)
- rozvojová politika Číny v tibetských oblastech, čínsko-tibetské vztahy (Jarmila Ptáčková)
- fonetika a fonologie moderní čínštiny, problémy její výuky (Hana Třísková)
- klasická čínština, čínská literatura a kultura - do 100 n.l. (Oliver Weingarten)
- kulturní, sociální, právní a intelektuální historie rané Číny (Daniel Sungbin Sou)

Japanologie:

- kulturní a intelektuální dějiny moderního Japonska (Nobuko Toyosawa)
- japonská společnost a japonská mediální krajina (Igor Pruša)

- Výzkumné centrum na Taiwanu

Výzkumné centrum OÚ na Taiwanu bylo otevřeno v prosinci roku 2015. Centrum působí při Institute of History and Philology, Academia Sinica, Taipei. Smyslem centra, coby zahraniční pobočky OÚ, je sloužit jako platforma ke zprostředkovávání a posilování akademické výměny mezi českými a taiwanskými badateli a institucemi. Výzkumné centrum, v němž v roce 2017 působili dva stálí zaměstnanci OÚ, Dr. Táňa Dluhošová (vedoucí centra) a Dr. Oliver Weingarten, je součástí dlouhodobého interdisciplinárního výzkumného projektu OÚ s názvem „Power and Strategies of Social and Political Order“. V rámci tohoto projektu v roce 2017 rovněž centrum navštěvovali další badatelé OÚ. Výzkumné centrum v průběhu roku 2017 organizovalo pobyt osmi, převážně doktorských studentů z FF UK.

Více k aktivitám centra viz: <http://power.orient.cas.cz/research-center-taiwan/>

- Časopisy

Orientální ústav vydává dva časopisy:

Archiv orientální (ISSN 0044-8699) je mezinárodní recenzovaný časopis založený roku 1929 při OÚ. První číslo, editované Bedřichem Hrozným, uveřejnilo články z egyptologie, asyriologie, arabistiky a indologie. Tematický rozsah se od té doby rozšířil i o další orientalistické disciplíny, včetně např. sinologie či afrikanistiky. Na rozdíl od jiných specializovaných časopisů si *ArOr* uchoval svou geografickou a tematickou diverzitu, s jedním nezbytným předpokladem: všechny příspěvky musí být založeny na primárních zdrojích. V současné době časopis vítá především články věnující se dějinám, náboženstvím, jazykům a literaturám Asie, Blízkého východu a Afriky. Časopis navíc vydává sérii Supplement, která slouží jako platforma pro editované sborníky a monografie. *ArOr* je indexovaný v Art & Humanities Citation Index (AHCI) od Thomson Reuters a Scopusu od Elsevieru. Vedle tištěné podoby je dostupný rovněž elektronicky přes EBSCO a ProQuest.

www.aror.orient.cas.cz

Nový Orient (ISSN 0029-5302) je recenzovaný odborný časopis založený v roce 1945. Cílem časopisu je seznamovat českou odbornou i laickou veřejnost s realitou zemí Asie a Afriky a podporovat věcnou informovanost o nich. Časopis *Nový Orient* nabízí svým čtenářům korektní vhled do problematiky dějin, náboženství, materiální kultury, současné politiky i jazyků a literatur asijských a afrických zemí. Jeho odborné články mohou zájemcům poskytnout hlubší informační kontext k aktuálním událostem a civilizačním jevům spjatým s afroasijským světem.

- Knihovna

Knihovna OÚ byla založena v roce 1929 a od té doby nashromáždila rozsáhlé, místy velmi unikátní, sbírky knih, časopisů i rukopisů, jejichž počet se blíží 300 tisícům, což z ní činí jednu z největších knihoven v rámci Akademie věd ČR. Knihovna nabízí své služby nejen badatelům, ale i veřejnosti.

Vedle všeobecné sbírky knihovna zahrnuje:

Lu Sünovu knihovnu, založenou v roce 1952 a obsahující jedinečnou sbírku téměř 70 tisíc čínských zdrojů. Obsahově soustřeďuje bohatý materiál z nejrůznějších oborů týkající se Číny. Jádro knihovny představují knihy věnované literatuře (především moderní čínské literatuře z období let 1919–1949), literární kritice a historii. Je zde rovněž i bohatá sbírka pramenů ke studiu čínského divadla, čínské lidové slovesnosti, náboženství atd. Knihovna dále vlastní sbírku *congshu*, ucelených souborů děl ze všech oblastí čínské vzdělanosti, které bývaly čas od času vydávány, aby se jednotlivá díla uchránila před ztrátou. Většinu *congshu* tvoří reprinty z první poloviny 20. století, ale jsou mezi nimi i díla vydaná v 18. a 19. století. Nejstarší je *Han Wei congshu* z roku 1791. Knihovna kromě toho vlastní i další zajímavá díla, jako např. Taoistický kánon o 1120 svazcích – *Daozang* nebo sbírku 224 místních kronik, *difangzhi*, z nichž více než polovina není uvedena v Hervouetově *Catalogue des monographies locales chinoises dans les bibliothèques d'Europe* (Paris 1975). Knihovna má ve svém majetku rovněž různá zajímavá periodika z 1. poloviny 20. století, z nichž většina se opět týká literatury a literární kritiky. Je to např. kompletní vydání *Xiaoshuo yuebao* (1910–1931) a *Xin qingnian* (1915–1926).

Fairbankovu knihovnu – John King Fairbank (1907–1991), profesor historie na Harvardově univerzitě a zakladatel moderních čínských historických studií v USA, daroval anglickou část své osobní knihovny OÚ. Knihovna, inagurovaná v roce 1994, tak obsahuje zhruba 1600 knih v angličtině o čínských dějinách, kultuře, ekonomice a americko-čínských vztazích.

Korejskou knihovnu, která byla založena roku 1958. V tomto roce OÚ obdržel darem několik set knih a periodik od Akademie věd Korejské lidově demokratické republiky. Většina těchto knih byla vydána v 50. letech, zvláště po korejské válce. Fond knihovny zahrnuje asi 3500 knih, z nichž starší část je zejména severokorejského původu.

Tibetskou knihovnu, založenou rovněž v roce 1958, kdy byla zakoupena úplná sbírka tibetského buddhistického kánonu Kandžur a Tandžur z východotibetského města Derge. Kromě nich knihovna obsahuje další unikátní materiály.

Taiwanské centrum sinologických informačních zdrojů (TCSIZ), zřízené ve spolupráci s Národní ústřední knihovnou Taiwanu (NCL). Účelem TCSIZ je zpřístupnění sinologické literatury v čínštině darované NCL v rozsahu řádově stovek nových knih ročně a zpřístupnění všech elektronických informačních zdrojů (zejména fulltextových databází a elektronických knih a přístupu do databáze čínských vzácných tisků) dostupných v NCL i jiných akademických pracovištích na Taiwanu (např. Academia Sinica).

- Spolupráce s médii

Ústav spolupracuje s veřejnými sdělovacími prostředky (Česká televize, Český rozhlas) i dalšími médii, jeho pracovníci pravidelně poskytují konzultace a vystupují s komentáři k aktuálnímu dění v zemích, které jsou předmětem jejich výzkumné činnosti. Stejně tak poskytují konzultace ministerským resortům ČR a dalším státním orgánům.

b) Výběr nejdůležitějších výsledků vědecké činnosti

I. Publikační výstupy

(Jedná se o výběr publikací – pro kompletní přehled za daný i předchozí roky viz webové stránky OÚ či databázi ASEP.)

Alsford, Niki, *Transitions to Modernity in Taiwan: The Spirit of 1895 and the Cession of Formosa to Japan*. London: Routledge, 2017. V roce 1895 si guvernér Taiwanu povolal britského konzula, aby mu předal petici podepsanou mnoha taiwanskými notábly. Dokument apeloval na britskou vládu, aby z ostrova v souvislosti s hroící japonskou invazí učinila protektorát. Britové odmítli. Tato kniha se zabývá vzájemnou provázaností těchto dvou komunit. Zaměřuje se přitom na obchodní město Dadaocheng na severu Taiwanu. Snaží se kontextualizovat a zkoumat založení „osadnické společnosti“, jakož i vytvoření dočasné britské komunity. Studium toho, kdo byli signatáři petice a jaké byly jejich motivace k podepsání petice, odhaluje kniha pozoruhodné období tranzice nejen v dějinách Taiwanu, ale také v moderních dějinách Číny.

Weingarten, Oliver, “Chunyu Kun 淳于髡: Motifs, Narratives, and Personas in Early Chinese Anecdotal Literature,” *Journal of the Royal Asiatic Society* 27, 3 (2017): 501–521. Článek se věnuje studiu starověkých čínských anekdotických a dialogických pramenů věnovaných Chunyu Kunovi, který je představen v různých rolích, například jako podvodník, sofista, vyslanec, šašek, dohazovač talentů pro vládce i jako učenec na tzv. akademii Jixia, jež byla údajně založena v předcísarském státě Qi. Článek nastiňuje, kterak byly jisté motivy recyklovány a přetvářeny v narativní tradici a Chunyu Kun tak začal sloužit jakožto modelová postava v různých druzích diskurzů.

Zouplna, Jan, “The Revisionist Union and Britain: From declarations of ‘loyalty’ to the employment of ‘methods of bullying’.” *Journal of Israeli History* 36, 1 (2017): 23–45. Tato studie za využití původních pramenů zkoumá postoje vedení Revizionistické unie vůči Britům, a to od počátku dvacátých let 20. století až do poloviny let třicátých. Na rozdíl od pozdějších polovojských organizací neměli zakladatelé Revizionistů – pevně přesvědčení o společných zájmech sdílených s Velkou Británií – žádný záměr ukončit britskou přítomnost, nýbrž usilovali o její transformaci tak, aby lépe sloužila sionistickým cílům.

Melčák, Miroslav a Ondřej Beránek, “ISIS’s Destruction of Mosul’s Historical Monuments: Between Media Spectacle and Religious Doctrine.” *International Journal of Islamic Architecture* 6, 2 (2017): 389–415. Článek zkoumá důvody ničení historických památek v iráckém městě Mosulu ze strany Islámského státu (ISIS). Demoliční kampaň začala krátce poté, co se tato radikální organizace chopila kontroly nad městem 10. června 2014 a autoři ji systematicky sledovali během prvních patnácti měsíců vlády ISIS nad Mosulem. Analýza satelitních snímků, historické literatury a propagandy ISISu ukazuje, že hlavním cílem ničení byla pohřební architektura. Nashromážděná data byla interpretována v kontextu diskurzu o ničení hrobů v salafitském učení.

Madaio, James, “Rethinking Neo-Vedānta: Swami Vivekananda and the Selective Historiography of Advaita Vedānta.” *Religions* 8, 6 (2017). Článek problematizuje převládající model studia „neo-vedānty“ Swamiho Vivekanandy (1863–1902) zejména prostřednictvím přílivu západních myšlenek a nacionalismu. Autor tvrdí, že detailní zkoumání způsobu, jakým Swami

Vivekananda těží z indických textů, otevírá širší možnosti chápání genealogie jeho kosmopolitní teologie.

Petrů, Tomáš, “A Curious Trajectory of Interracial Relations: The Transformation of Cosmopolitan Malay Port Polities into the Multiethnic Divisions of Modern Malaysia.” *Asian Ethnicity* (April 2017): 1–22. Článek zkoumá několik vzájemně provázaných problémů vztahujících se k historickému vývoji pluralismu v oblastech, které tvoří dnešní Malajsii. Autor analyzuje transformaci původně kosmopolitních populací malajských přístavních společností do národnostní společnosti moderní Malajsie. Zpochybňuje samotný koncept Malajsie coby společnosti sestávající primárně ze tří etnických pilířů, dominovaných Malajci a „doplňovaných“ Číňany a Indy. Autor tvrdí, že hlavní silou za existujícím tlaky je segreganční koloniální politika a postkoloniální uspořádání etnocentrických vlád.

Alivernini, Sergio, “Nine Unpublished Texts in the Collection of the British Museum.” *Cuneiform Digital Library Bulletin* 2017, 1. Článek podává edici a komentář devíti nepublikovaných tabulek ze sbírky Britského muzea. Tabulky mají administrativní obsah a datují se do období III. dynastie Ur (jižní Irák, 2112–2004 př. n. l.). Čtyři tabulky pocházejí z města Girsu, tři z Ummy a provenience dvou zbývajících je neznámá.

Ptáčková, Jarmila a Adrian Zenz (eds.), *Mapping Amdo: Dynamics of Change*. Prague: Oriental Institute, Archiv Orientální Supplementa X, 2017. Kniha přináší studie odborníků z nejrůznějších vědních disciplín, věnující se geografické oblasti Amdo. Autoři se na základě nejnovějšího etnografického výzkumu a jiných nových zdrojů dat zabývají širokým okruhem otázek od historických témat až po socio-ekonomickou transformaci, dynamiku etnicity a náboženské a ekologické dimenze. Publikace tak přispívá k vytvoření komplexního obrázku Amda a umožňuje hlubší porozumění tohoto multikulturního a multietnického regionu.

Strnad, Jaroslav, “Kabīr in the Gurū Granth.” In Knut A. Jacobsen et al. (eds.), *Brill’s Encyclopedia of Sikhism* (Leiden: Brill, 2017), 310–317. Encyklopedické heslo analyzuje texty (básně a průpovědi) připisované Kabírovi v podobě, jež se již v 80. letech 16. století stala integrální součástí vznikajícího sikhského kánonu zvaného *Gurū Granth*. Autor sleduje genezi tohoto raného textového korpusu a srovnává jej s jinými sbírkami kabírovských textů tradovaných v různých oblastech severní Indie.

Weingarten, Oliver, “The Unorthodox Master: The Serious and the Playful in Depictions of Confucius.” In Paul R. Goldin (ed.), *A Concise Companion to Confucius, Blackwell Companions to Philosophy* (Wiley Blackwell, 2017). Tato kapitola osvětluje obrazy a narativy o Konfuciovi v Číně od starověku po středověk (přibl. 3. st. př. n. l. – 7. st. n. l.) ležící mimo mainstream kanonického bádání. Za tímto účelem autor těží z nejrůznějších zdrojů, např. anekdot, debat o *Knize proměn* (*Zhou yi / Yijing*), raně středověkých „záznamů o podivuhodnostech“ (*zhiguai*), „apokryfů“ (*chenwei*), věšteckých spisů z Dunhuangu a orálně předávaných lidových vyprávění.

Ptáčková, Jarmila, “Orchestrated Environmental Migration in Western China.” In E. Sternfeld (ed.), *Routledge Handbook of Environmental Policy in China* (Abingdon: Routledge, 2017), 223–236. Kapitola zkoumá význam pojmu „environmentální migrace“ a

zabývá se druhem populačního pohybu, který je zapříčiněný čínskou státní environmentální migrační strategií.

Exnerová, Věra, “Radical Islam From Below: The Mujaddidiya and Hizb-ut-Tahrir in the Ferghana Valley,” In Pauline Jones Luong (ed.): *Islam, Society and Politics in Central Asia* (Pittsburgh: University of Pittsburgh Press, 2017). Hnutí Mudžaddidíja a Hizb-ut-tahrír pro mnohé ve střední Asii představují nejaktivnější a nejdůležitější radikální islamistické skupiny, které vznikly v posledních čtyřech desetiletích. Tato kapitola analyzuje praxi a diskurz těchto dvou hnutí v lokálním kontextu Ferganské kotliny, která je charakteristická mnohými soupeřícími zdroji náboženské a společenské autority.

Ptáčková, Jarmila, “The Enclosure Movement in Eastern Tibetan Pastoral Areas: An Analysis of Objectives and Realities.” In A. Gruschke a I. Breuer (eds.), *Tibetan Pastoralists and Development: Negotiating the Future of Grassland Livelihoods* (Wiesbaden: Reichert Verlag, 2017), 121–130. Kapitola, na základě rozsáhlého terénního výzkumu, zkoumá různé místní dopady oplocovacích projektů a jejich dopadů na živobytí pastevců.

Třísková, Hana, “De-stress in Mandarin: Clitics, Cliticoids and Phonetic Chunks.” In I. Kecskes a C. Sun (eds.), *Key Issues in Chinese as a Second Language Research* (New York: Routledge, 2017), 29–56. Kapitola se zabývá skupinou vysoce frekventovaných slov čínského lexika. Jsou to pomocná tónová jednoslabičná slova, např. předložky (*gěi* 给), substantivní numerativy (*tiáo* 条), osobní zájmena (*wǒ* 我), modální slovesa, spojky apod.

Ostřanský, Bronislav (ed.), *Islamofobie po česku: Český odpor vůči islámu, jeho východiska, projevy, souvislosti, přesahy i paradoxy*. Praha: Vyšehrad, 2017. Vztah k islámu a k muslimům je bezesporu jedním z nejaktuálnějších témat, která hýbou veřejností v České republice a v celém západním světě. Uprchlíká krize, džihádistický terorismus a další fenomény dnešní doby dodaly tomuto vztahu velmi vyhrcoené rysy. Skutečný islám a skuteční muslimové se často ztrácejí v moři zjednodušení, generalizací a obav. Přední čeští islamologové, politologové, religionisté a další odborníci se pokusili hledat odpovědi na otázku, jak se v České republice, zemi s mizivým procentem muslimů, zrodila tak silná islamofobie. K tématu přistupují z různých úhlů, od rozboru stereotypů o islámu a muslimech, vztahu islamofobie a antisemitismu, evropského a světového kontextu, místu islamofobie v paletě extremistických směrů v ČR, až po pohled na sociální síť a jejich vliv na utváření islamofobních názorů.

Holba, Jiří, *Diamantová sůtra. překlad s komentářem*. Praha: DharmaGaia, 2017, druhé, rozšířené vydání. Diamantová sůtra patří mezi nejhlubší, nejposvátnější a nejvlivnější texty mahájánového buddhismu. Je to krátký imaginární dialog, v němž dává Buddha instrukce Subhútimu o altruistické cestě bódhisattvů k buddhovství. Dalším hlavním tématem sůtry je prázdnota (*śūnyatā*) všech jsoucen a jevů. Kniha obsahuje český překlad Diamantové sůtry, její komentář a rozsáhlou úvodní studii.

Liščák, Vladimír, *Mezi tolerancí a intolerancí: první dvě století novověkých katolických misí v Číně*. Praha: Academia, 2017. Kniha přináší přehled dějin pronikání hlavních katolických řádů do Číny od prvních kroků Evropanů na čínské půdě na začátku 16. století až do konce 17. století, tedy do období před dočasným zákazem křesťanství v Číně (1724).

Beránek, Ondřej, Pavlína Cermanová a Jakub Hrubý, *Jedno slunce na nebi, jeden vládce na zemi: Legitimita moci ve světě 14. století*. Praha: Academia, 2017. Kniha se zabývá vytvářením a zdroji panovnické autority stejně jako teoretickými koncepty, praxí a reprezentací legitimacy vládní moci. Více než třem desítkám historiků, orientalistů, filologů a kulturních antropologů, kteří se dlouhodobě zabývají studiem dějin a kultur oblastí prostorově a myšlenkově velice vzdálených, se podařilo dát dohromady víceméně komplexní pohled na to, jak se legitimita moci formovala a vstupovala v platnost v různých paralelně existujících kulturních a politických systémech napříč kontinenty.

Nejvýznamnější publikační počiny za uplynulých pět let přehledně shrnuje brožura *Orientální ústav Akademie věd ČR 2013–2017* dostupná zde:

<http://www.orient.cas.cz/miranda2/m2/sys/galerie-download/OrientalDigital2.pdf>

II. Grantové aktivity

1) Granty od externích poskytovatelů:

- Znevýhodněné komunity jižní Indie: Proces emancipace a vytváření vlastní identity

Řešitel: Pavel Hons

Poskytovatel: Grantová agentura České republiky

Trvání: 2016–2018

Projekt se zaměřuje na dalitské hnutí v Tamilnádu v posledních zhruba 20 letech. Všímá si především pallarů a čakkilijarů, dvou významných dalitských kast, které doposud stály spíše v pozadí zájmu badatelů. Prostřednictvím kvalitativní analýzy původních textů a polostrukturovaných rozhovorů s významnými představiteli těchto komunit se snaží popsat způsoby jejich emancipace, prezentace jejich původu a historie, glorifikace velkých historických postav či folklóru. Dále se zaměřuje na současnou politickou scénu a zkoumá, do jaké míry se představitelé těchto komunit zapojují do politického dění či jak spolupracují s dalšími (ne)dalitskými stranami. Podrobněji si všímá nejvíce marginalizované komunity čakkilijarů, u nichž se nízké sociální postavení spojuje s etnickou a jazykovou odlišností, zejména pak jejich požadavku na „vnitřní kvóty“. Snaží se vyhodnotit, do jaké míry je rostoucí vliv hinduistického nacionalismu poplatný pro dalitské kasty v regionu.

- Odvaha v raných čínských textech (příbl. 4.–1. st. př. n. l.)

Řešitel: Oliver Weingarten

Poskytovatel: Chiang Ching-kuo Foundation

Trvání: 2014–2017

Projekt zkoumá koncept odvahy v textech zkompileovaných do doby dynastie Han a snaží se lépe porozumět vztahům mezi mocí a strachem z ní a rovněž dominantním normám chování v širším kulturním a sociálním kontextu.

- Kulturní diplomacie Číny: role nestátních aktérů a regionální variance

<http://www.orient.cas.cz/miranda2/export/sitesavcr/data.avcr.cz/humansci/orient/o-nas/chinas-culutral-diplomacy.pdf>

Řešitelé za OÚ: Jens Damm, Věra Exnerová, Ondřej Klimeš, Jakub Hrubý, Tomáš Petrů, Jarmila Ptáčková
Poskytovatel: Grantová agentura České republiky

Trvání: 2015–2017

Cílem tříletého projektu bylo provést komparativní studii kulturní diplomacie (KD) Číny v Evropě, střední Asii, na Blízkém východě a v jihovýchodní Asii a přispět tak k širší teoretické debatě na téma vzestupu čínské soft power v mezinárodních vztazích. Výzkum se soustředil na nové formy KD se zvláštním zřetelem na jejich regionální variace a zapojení nestátních aktérů, vycházejí z toho, že KD je efektivnější pokud se na ní stát přímo nepodílí. Zkoumané regiony byly vybrány na základě důkladného zvážení rozdílů, které lze mezi nimi očekávat. V Evropě hrají důležitou roli ve strategiích KD Číny kultura a umění. V jihovýchodní Asii se čínská KD dostává do kontaktu s čínskou diasporou a musí se tomuto specifickému kontextu přizpůsobit. Rostoucí počet čínských občanů účastnících se diplomacie náboženských poutí na Blízkém východě vytváří specifický vztah charakterizovaný omezeným formálním politickým prostorem.

Poslední z regionů, střední Asie, je oblastí, kde Čína soupeří s Ruskem a západními státy, a nejvyšší důležitost mají proto strategická hlediska.

- Koncepty v kontextu: Výzkum literárního pole v poválečném Taiwanu založený na studiu jazykového korpusu a jeho další aplikace v sociologii literatury

Řešitelka: Táňa Dluhošová

Spoluřešitel: Alvin Chen (National Changhua University of Education, Taiwan)

Poskytovatelé: bilaterální projekt financovaný Grantovou agenturou České republiky a taiwanským ministerstvem vědy a technologie

Trvání: 2017–2019

Taiwanské raně poválečné literární pole (1945–1949) slouží jako případová studie projektu, který si klade za cíl pomocí metod digital humanities a korpusové lingvistiky zkoumat spojitost mezi jazykem, ideologií a společenskými vztahy, což umožní zevrubnou rekonstrukci literární scény a jejích společenských a politických specifik. Projekt zpřístupní inovativní metodu pro studium sociologie literatury, která přesahuje studium čínsky psané literatury. Díky nově vytvořenému dobovému korpusu identifikuje politické koncepty; pomocí analýzy klíčových slov a vícerozměrné analýzy klastrů činitelů bude sledovat distribuci konceptů; a následně propojí výsledky lingvistické analýzy s dobovými sociálními strukturami.

2) Zapojení OÚ do Strategie AV21:

Program *Evropa a stát: Mezi barbarstvím a civilizací*

- Čínská kulturní diplomacie – mezinárodní konference (Jens Damm, Věra Exnerová, Jakub Hrubý, Ondřej Klimeš, Tomáš Petrů, Jarmila Ptáčková)
- *Jedno slunce na nebi, jeden vládce na zemi* - monumentální publikace (editoři: Ondřej Beránek, Jakub Hrubý (oba OÚ) a Pavlína Cermanová (FLÚ))
- Středověké popisy Asie a jejich odraz v raných evropských kartografických dílech (Vladimír Liščák)
- Ohrožená architektura města Mosulu (Miroslav Melčák, Karel Nováček, Lenka Starková, Ondřej Beránek)
- Outcasts and the State in the Late Ottoman Empire – mezinárodní konference (Stefano Taglia)

Program *Globální konflikty a lokální souvislosti*

- Ideologie, propaganda a politický diskurz v soudobé Číně (Ondřej Klimeš)
- K českým (a evropským) debatám o islámu (Bronislav Ostřanský)
- Genderové aspekty blízkovýchodních konfliktů (Gabriela Özel Volfová)
- Dynamics of Power: Political, Sociocultural, Religious, and Economic Structures in Past & Present Amdo – mezinárodní konference (Jarmila Ptáčková)
- Prozodie hovorové čínštiny (Hana Třísková)

Program *Kognice, komunikace, mysl, mozek*

- Kontextový online tibetsko-anglický slovník (Jarmila Ptáčková)

3) Krátkodobá stipendia a specificky určené granty:

- Sergio Alivernini: Gerda Henkel Stiftung (výzkumné stipendium na období 1. 10. 2017 až 31. 5.

2018).

- Věra Exnerová: NAC-NU Central Asian Studies Program, University of Washington (stipendium: China's OBOR project and its impact for Central Asia).
- Ondřej Klimeš: Chiang Ching-kuo Foundation (akviziční knihovní grant, 2015–2017).
- James Madaio: Shivdasani Visiting Fellowship (Fellow-in-Residence), Oxford Centre for Hindu Studies, University of Oxford, 9. 2.–2. 3.
- Giedre Šabasevičiūtė: Berlin Graduate School for Muslim Cultures and Societies, Freie Universität (dvouměsíční výzkumné stipendium, 11/12, 2017).
- Kevin Schwartz: Social Science Research Council (SSRC) InterAsia Program (cestovní grant a stipendium, 18.–21. 11.).

c) Nejvýznamnější popularizační aktivity pracoviště:

- **Orient zblízka** (6. ročník), tradiční cyklus přednášek zaměřených na země Orientu s aktuálními i historickými tématy. Tento ročník se konal ve spolupráci s Městskou knihovnou Praha v průběhu měsíců května a června; témata přednášek:

1. Afghánistán mezi islámem a politikou - PhDr. Věra Exnerová, Ph.D.
2. Islámský stát: Blízký východ na konci časů - Mgr. Ondřej Beránek, Ph.D.
3. Diamantová sůtra - PhDr. Jiří Holba, Ph.D.
4. Chrámy, chrámky, svatyně na Taiwanu - PhDr. Vladimír Liščák, CSc.
5. Jedno slunce na nebi, jeden vládce na zemi: Legitimita moci ve světě 14. století - PhDr. Pavlína Cermanová, Ph.D. a PhDr. Jakub Hrubý Ph.D.

- **Middle East Lecture Series**, cyklus pořádaný společně s Ústavem Blízkého východu a Afriky FF UK. V průběhu roku 2017 uspořádány tyto přednášky předních zahraničních odborníků:

1. **Prof. Eugene Rogan** (University of Oxford): The Wartime Context of the Balfour Declaration.
2. **Prof. Isa Blumi** (University of Stockholm): Adapting to Global Transformations: Finance Capitalism and Balkan Muslim Migrations to the Larger World, 1900–1919.
3. **Prof. Benjamin C. Fortna** (University of Arizona): Researching the History of Marginality in the Ottoman Context: An Introduction to 'Outcasts and the State in the Late Ottoman Empire'.

- **Den otevřených dveří**, pořádaný dne 7. 11. pro širokou veřejnost v rámci festivalu *Týden vědy a techniky AV ČR*.

- Příspěvek do popularizační edice *Věda kolem nás* nazvaný *Monuments of Mosul in Danger* autorského kolektivu Karel Nováček, Miroslav Melčák, Lenka Starková, Ondřej Beránek, dostupný též elektronicky na: <http://www.vedakolemnas.cz/vyzvy-a-otazky/171109-monuments-of-mosul-in-danger.html>.

- Spoluautorství výstavy *Ohrožená architektura města Mosulu/Monuments of Mosul in Danger*, která proběhla v galerii Věda a umění v budově AV ČR na Národní ve dnech 8. 2.–31. 3. a rovněž v National Central Library v Taipei (Taiwan) ve dnech 21. 11. 2017–21. 1. 2018. Výstava seznámila návštěvníky s architektonickým dědictvím města, jehož osud závažně poznamenaly

ideologicky motivované útoky radikální skupiny Islámský stát. Výstavní expozice, v níž se prolínal archeologický a historický výzkum s moderními technologiemi, ukázala současné možnosti zkoumání architektonických památek „na dálku“, především prostřednictvím dat dálkového průzkumu Země, pocházejících například z amerických špiónážních satelitních systémů. Zničené mosulské památky tak zásluhou českých odborníků znovu získaly svou původní podobu a návštěvníci měli jedinečnou příležitost seznámit se s opomíjenou mosulskou architekturou.

S tím souvisí též rozsáhlá medializace projektu *Ohrožená architektura města Mosulu* na internetových informačních serverech, podrobněji viz:

<http://www.monumentsofmosul.com/publications-and-media>.

- Z řady **popularizačních akcí pro veřejnost** lze jmenovat např. přednášky Bronislava Ostřanského, nazvané *Minarety nad Českem* (v rámci festivalu *Týden vědy a techniky AV ČR* ve Vědecké knihovně v Olomouci dne 7. 11.) a *Islám českýma očima a islamofobie po česku* (v rámci akce *Jarní exkurze do světa vědy* v Praze dne 23. 5.).

- Z **osvětových akcí pro střední a základní školy** lze zmínit např. přednášku Ondřeje Beránka s diskusí pro středoškoláky na téma *Islám, muslimský svět a projevy islámského fundamentalismu* na gymnáziu Jaroslava Vrchlického v Klatovech ze dne 5. 4. nebo jeho přednášku *Islámský stát, islám a Blízký východ: mezi propagandou a realitou* pronesenou na Českém reálném gymnáziu v Českých Budějovicích dne 7. 4.

- V rámci osvětových aktivit Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu (NIPOS) proběhlo v prostorách Ministerstva kultury ČR celodenní školení Bronislava Ostřanského na téma *Islám a muslimové*, dne 9. 11.

- Z velkého množství poskytnutých rozhovorů, komentářů a **mediálních vystoupení** například:

- Ondřej Beránek: 16. 1., radio Wave, Český rozhlas, rozhovor k Islámskému státu; “Konec pozemského věku? O apokalyptických vizích v ideologii a propagandě tzv. Islámského státu”, ČRo Vltava; 27. 3.; “Válka v Jemenu”, Český rozhlas, Zaostřeno; 19. 5., “S čertem proti ďáblu. První Trumpova cesta vede za nelítostným režimem Saúdské Arábie”; 30. 8., ČT, začátek *hadždže*.
- Ondřej Klimeš: debata na téma „Důsledky XIX. sjezdu Komunistické strany Číny.“ *Dnešní Plus*, Český rozhlas Plus, 25. 10.; komentář na téma „XIX. sjezd Komunistické strany Číny.“ *Horizont*, ČT24, 22. 10.; komentář na téma „XIX. sjezd Komunistické strany Číny.“ *Odpolední studio*, ČT24, 18. 10.; komentář na téma „XIX. sjezd Komunistické strany Číny.“ *Dopolední Plus*, Český rozhlas Plus, 18. 10.; komentář na téma „Postoj Číny k napětí mezi USA a KLDR.“ *Dnešní Plus*, Český rozhlas Plus, 29. 9.
- Bronislav Ostřanský: o vyhlídkách spojených s pádem Mosulu, *Události, komentáře*, ČT24, 10. 6.; kontext blízkovýchodní cesty Donalda Trumpa, *Události, komentáře*, ČT24, 19. 5.
- Clément Steuer: o vyloučení liberální opozice z egyptského parlamentu: “Mohamed Anouar Al Sadate, victime de l’épuration à l’égyptienne”, *La Croix*, 6. 3.; o teroristických útocích proti Koptům v Egyptě: “L’union entre chrétiens et musulmans est au coeur du discours national sur l’identité égyptienne”, *La Vie*, 25. 4.; na stejné téma: “En Égypte, les coptes en proie à un véritable sentiment d’abandon”, *L’Orient le Jour*, 27. 5.; o návštěvě egyptského prezidenta ve Francii: “Le président égyptien al-Sissi en visite en France”, *Radio Vatican*, 23.

10.; o nadcházejících prezidentských volbách: “En Égypte, une élection présidentielle verrouillée par Abdel Fattah al-Sissi”, Libération, 24. 10.

- Gabriela Özel Volfová: ČT24, pořad Horizont, o tureckém referendu o změnách ústavy, 18. 4.; ČRo Plus, pořad Radiofórum, referendum v Turecku, 18. 4.

2. Mezinárodní vědecká spolupráce pracoviště

a) Pořádání mezinárodních akcí a konferencí

V roce 2017 Orientální ústav uspořádal jako hlavní organizátor tyto akce s mezinárodní účastí:

- **Dynamics of Power: Political, Sociocultural, Religious, and Economic Structures in Past & Present Amdo**

29.–31. ledna

Druhý workshop Amdo Research Network se nadále soustředil na dynamiku oblasti Amdo, tentokrát s důrazem na interdisciplinární pojetí moci.

- **Regional Variations and the Role of Local Actors in Chinese Cultural Diplomacy: Taking Central Asia, the Middle East, Southeast Asia and Central Europe as Case Studies**

23.–24. února

Konference představila dílčí výsledky tříletého projektu zaměřujícího se na komparativní studium čínské kulturní diplomacie v Evropě, střední Asii, jihovýchodní Asii a na Blízkém východě. Zvláštní pozornost se soustředila na nové formy čínské kulturní diplomacie, její regionální variace a účast nestátních aktérů.

- **Taiwan Biographical Database**

12. května

Po desetiletí rychlé expanze v různých oblastech výzkumu na Taiwanu dosáhly metody digital humanities vlivného postavení i ve studiu taiwanské literatury. Workshop byl organizován v Tainanu spolu s Taiwanese Association of Digital Humanities a National Museum of Taiwanese Literature s cílem připravit založení Taiwanské biografické databáze (TBDB). Tato databáze poskytne badatelům vítaný nástroj ke zkoumání sociologických trendů napříč literárním polem a k analýze jejich proměn v času a prostoru.

- **Contrasted (R)evolutions in Egypt and Turkey: The Role of the Armed Forces**

8.–9. června

Konference, organizovaná spolu s INALCO (Paříž) a Normandie Université (Le Havre), analyzovala čerstvou egyptskou a tureckou zkušenost v komparativní perspektivě se zaměřením na tranzice a sledovala strategické, politické, ekonomické a náboženské aktéry.

- **Ideology, Propaganda, and Political Discourse in Contemporary China**

15. června

Workshop se soustředil na interdisciplinární a kolaborativní výzkum ideologie, propagandy a politického diskurzu v současné Číně pod vedením Xi Jinpinga (od roku 2012). Přístup účastníků kombinoval areální expertizu s teoreticky a metodologicky inovativní perspektivou.

- **Early Medieval China Workshop**

10.–11. listopadu

Workshop je součástí širší iniciativy, která má za cíl ustavení výzkumné skupiny odborníků zabývajících se raně středověkými dějinami Číny.

- **The Outcasts in the Ottoman Empire**

4.–5. prosince

Účastníci konference se zabývali specifickými aspekty marginality: alkoholismem, násilím, drogovou závislostí, tuláctvím, šílenstvím a prostitucí. Tato témata osvětlují celou řadu otázek. Poskytují vhled na vedlejší účinky modernizace, obvykle zamýšlené coby pozitivní výsledek, a problematizují tento proces ukazováním života těch, kterým se výhod modernity nedostalo a kteří byli marginalizováni díky měnícímu se vnímání „normálnosti“.

- Gender Aspects of Middle Eastern Conflicts

8. prosince

Konference, organizovaná spolu s Metropolitní univerzitou Praha, se zabývala dopady blízkovýchodních válek na životy žen, jak žijících v oblasti, tak i uprchlic na Západě. Vedle obecné analýzy válečných dopadů v podobě násilí páchaného na ženách se konference rovněž zaměřila na nové role, které ženy vlivem válečných konfliktů musely přijmout a které byly do té doby doménou mužů.

- Minorities in Their Own Lands: Cultural Security Among Ethnic and Cultural Minorities Across Asia

8.–9. prosince

Konference se zaměřila na význam kulturních atributů definujících etnické či kulturní skupiny tak, jak je vnímají samotní příslušníci menšin, stejně jako z pohledu příslušníků etnické většiny, státního aparátu či vnějších pozorovatelů. Účastníci se dále zabývali nejrozličnějšími situacemi, důvody a řešeními vedoucími k šíření multikulturalismu a etnické diverzity či vymazávání kulturních rozdílů a asimilaci minoritních skupin.

- Reconciliation with the Past and Transitional Justice: Comparing Taiwan and Czechia

14. prosince

Kulatý stůl, pořádaný ve spolupráci s Taipei Economic and Cultural Office a Knihovnou Václava Havla, se zaměřil na to, jakým způsobem jsou kontroverzní historické události reflektovány v kolektivní paměti a veřejné debatě a jak dějiny státu ovlivňují jeho současné společenské a politické trendy.

Orientální ústav kromě toho v roce 2017 organizoval:

- Prozodie hovorové čínštiny

22.–24. června

Workshop se věnoval teoretickému výkladu zákonitostí zvukového chování čínských slov ve větném kontextu, jakož i praktickému procvičení jevů. Zúčastnili se ho studenti sinologických oborů ze čtyř českých a slovenských univerzit (Univerzita Karlova v Praze, Masarykova Univerzita v Brně, Univerzita Palackého v Olomouci, Komenského univerzita v Bratislavě).

A byl partnerem:

- Eastern Tunes

Kulturně-naučný festival, konaný na Šluknovsku, umožňuje návštěvníkům seznámit se se současným uměním a kulturou nejrozličnějších asijských zemí, zúčastnit se filmových projekcí spojených s odbornými debatami či například vyzkoušet asijské hry pro děti.

Více o festivalu: <http://www.thonmi.eu/index.php?id=16>.

b) Přednášky na mezinárodních konferencích:

Pracovníci OÚ přednesli v roce 2017 řadu přednášek na mezinárodních konferencích, v mnoha případech se jednalo o zvané přednášky. Mezi nimi například:

- Ondřej Beránek: *Central European Middle East experts on current issues*, Budapest, 25.–27. 5., příspěvek: “Saudi-Iranian Relations”.
- Táňa Dluhošová: EATS 2017, Università Ca’ Foscari Venezia, 2.–4. 3., příspěvek: “Trajectories of Ideas: Mainland Chinese Intellectuals in Taiwan and Their Writings Before and After World War II”; *Taiwan Biographical Database (TBDB) workshop*, Tainan, Taiwan, 12. 5., příspěvek “從數位人文談臺灣文學研究新領域: 以「斷裂」及「連接」為案例“ (“Using Digital Humanities to Discuss Literary Field in Taiwan: examples of Ruptures and Continuities”); *Sinophone Literature in Transitional Era of the 1940s and 1950s*, Chinese Academy of Social Sciences, Beijing, 5.–6. 8., příspěvek “從數位人文談臺灣文學史的「斷裂」及「連接」: 以 (1940–53) 為案例” (“Ruptures and Continuities of Taiwanese Literature from the Perspective of Digital Humanities: example of 1940–1953”).
- Věra Exnerová, *OBOR and Its Impact in Central Asia*, Nazarbayev University, Astana, 8.–9. 6., příspěvek “Helping China’s OBOR Initiative: Transnational Ties and Local Society’s Role in Improving PRC Image in Central Asia”.
- Vladimír Liščák: *XXIII Convegno Nazionale Del CISV*, Torino, 20.–21. 5., referát: “Earliest Flags in China”; *28th International Cartographic Conference of the International Cartographic Association*, Washington, 2.–8. 7., referát: “Mapa mundi (Catalan Atlas of 1375), Majorcan cartographic school, and 14th century Asia”; *The 8th World Confucian Conference*, Qufu/Shandong, ČLR, 19.–22. 9., referát: “Jesuit missionary Karel Slavíček (嚴嘉樂, 1678–1735) and music at the Chinese Emperor’s court”.
- James Madaio: *The Dialogical Indian: Encounters in Premodern Sources*, University of Lancaster, 7. 7., příspěvek: “Outer and Inner dialogues as transformative disciplines in the Yoga-Vāsiṣṭha”.
- Tomáš Petrů: *6th Biannual PACSA Meeting: The Making of Peace, Conflict and Security Dynamics of Inclusion and Exclusion*, Amsterdam, 28.–30. 8., příspěvek: “Islamic Vigilantes in Indonesia: From Political Fringe to Political Mainstream?”; *The Asian and the Central European models tested: learning from the past, sharing for the future*, Budapest Business School, 17.–18. 5., příspěvek: “Limited possibilities for Chinese public diplomacy in Malaysia”.
- Jarmila Ptáčková: *China’s Cultural Diplomacy: The (Neglected) Role of Local Experts*, Brusel 30. 11.–1. 12., příspěvek: “A Muslim China - The way to attract the Arabs?”.
- Kevin Schwartz: *Middle East Studies Association Annual Conference*, Washington, 18. 11., příspěvek “A Transregional Persianate Library: Tazkirah Production and Circulation in the 19th Century”.
- Clément Steuer: *Annual conference of the French Association for the Study of Religions (AFSR)*, Paris, 7. 2., příspěvek (s Naïmou Bouras), “Politisation comparée des tissus associatifs religieux dans l’Égypte post-révolutionnaire”.
- Stefano Taglia: *20th Annual Mediterranean Studies Conference*, La Valetta, Malta, 2. 6., příspěvek “Getting High in the Late Ottoman Empire”.

- Nobuko Toyosawa: *A Symposium on Research on Historical Materials*, the University of Chicago, 18. 6., příspěvek "Capturing the Sense of Place: the Mode of Ukiyo-e in Tokugawa and Meiji Japan"; *Landscapes of the Long 18th Century: Mediating Places, Powers, and Pasts in South Asia and Beyond. Art Histories and Aesthetic Practices*, Berlin, 21.–23. 6., příspěvek "Mediating the Sense of Place from Tokugawa to Meiji Japan".
- Hana Třísková: *20th Biennial Conference of the Chinese Language Teachers Association of Germany, Austria and Switzerland*, University of Vienna, 7.–9. 9., příspěvek "Searching for word stress in Chinese: a hunt for the Yeti?".
- Gabriela Özel Volfová: *BISA (British International Studies Association)*, Brighton, 14.–16. 6., příspěvek "Discourses on Conservative and Advanced Democracy as AKP's Legitimization Strategies".

c) **Zahraniční cesty:**

V roce 2017 pracovníci OÚ vykonali, mezi jinými, například následující zahraniční cesty:

- tým výzkumného projektu China's Cultural Diplomacy (O. Klimeš, T. Petřů, V. Exnerová, J. Ptáčková) představil výsledky svého tříletého grantového projektu, financovaného GAČR, v European Institute for Asian Studies (EIAS) v Bruselu (30. 11.–1. 12.).
- Ondřej Beránek: slavnostní otevření výstavy OÚ *Monuments of Mosul in Danger* v National Central Library, Taipei, projev na zahájení plus odborná přednáška (18. 11.) v NCL s názvem "Destruction of Graves in the Islamic World: Genealogies of Iconoclasm".
- Sergio Alivernini: 26. 6.–15. 7. – katalogizace a příprava edice dosud nepublikovaných klínopisných tabulek uchovávaných v British Museum v Londýně.
- Jiří Holba: 29. 5.–3. 6., The Department of South Asian, Tibetan and Buddhist Studies (ISTB) of the University of Vienna + Institut für Kultur- und Geistesgeschichte Asiens (IKGA), Österreichische Akademie der Wissenschaften – práce v knihovnách a konzultace překladů tibetských komentářů k *Diamantové sůtre*.
- Pavel Hons: 1. 2.–1. 3., Indie, terénní výzkum v rámci grantu GAČR.
- Ondřej Klimeš: 4.–11. 11., Berlín, práce s čínskými databázemi v Staatsbibliothek Berlin, networking, práce na článku "Ideational Governance in Xinjiang, 2012–2017".
- James Madaio: 9. 2.–2. 3., Shivdasani Visiting Fellowship (Fellow-in-Residence), Oxford Centre for Hindu Studies, University of Oxford.
- Jarmila Ptáčková: 4. 4.–5. 5., ČLR, Sichuan University, Chengdu – spolupráce s Faculty of Social Development and Western China Development Studies, Sichuan University. Navazování kontaktů s Yunnan University a Agriculture University, Kunming. Výzkum v pasteveckých oblastech Qinghaje pro projekt Socialist New Countryside ve spolupráci s Maximilian Universität, München; 4.–11. 11., Berlín - řešerše v knihovnách (Staatsbibliothek, TU-Berlin - oddělení Sikuquanshu, Humboldt Universität), konzultace knižního manuskriptu před vydáním (Humboldt Universität), příprava semináře v rámci výuky master studia 2018 na Institutu Střední Asie na Humboldt Universität.
- Stefano Taglia: 4. 7.–3. 8., Visiting Fellowship, Center for Turkish Studies, Kadir Has University, Istanbul – výzkum v archivech.
- Nobuko Toyosawa: 7.–19. 6., zvaná účast a výuka na workshopu organizovaném University of Chicago; 30. 8.–2. 9., Lisabon - 15th International Conference of the European Association for Japanese Studies, networkování.
- Jan Zouplna: 18. 6.–6. 7., Kfar Saba – výzkum v archivech (Israel Labor Party Archives).

d) Návštěvy zahraničních odborníků v OÚ:

V roce 2017 navštívili OÚ tyto zahraniční odborníci:

- prof. Kenichiro Aratake, Center for Northeast Asian Studies, Tohoku University.
- prof. Eugene Rogan, St Antony's College, Oxford.
- prof. Andrew Newman, Personal Chair of Islamic Studies and Persian, University of Edinburgh.
- Professor Tony K. Stewart, Chair of Humanities, Professor and Chair of Religious Studies, Vanderbilt University (USA).
- Dr. Brian Black, Lecturer, Department of Politics, Philosophy and Religion, Lancaster University (UK).
- Dr. Jonathan Duquette, Marie Curie-Fellow, Wolfson College, Faculty of Oriental Studies, University of Oxford.
- Prof. Su Faxiang, Central Nationalities University, Beijing, Director of the Institute of Anthropology.
- Prof. Dr. Toni Huber, Humboldt University, Zentralasien Studien (Deputy Director, Tibetan Studies).
- Prof. Lin Kuan-chun, Taipei Culture University, Director of Department of History.
- Prof. Per K. Soerensen, Leipzig University.
- Dr. Yakoob Ahmed, Faculty of Theology, Istanbul University.
- Prof. Isa Blumi, Institute for Turkish Studies, University of Stockholm.
- Dr. Liang Lei, Tianjin, Nankai University (ČLR).

e) Přednášky zahraničních hostů:

V roce 2017 uspořádal OÚ, mimo jiné, tyto přednášky zahraničních hostů:

- Prof. Eugene Rogan (University of Oxford): "The Wartime Context of the Balfour Declaration"
- Prof. Isa Blumi: "Adapting to Global Transformations: Finance Capitalism and Balkan Muslim Migrations to the Larger World, 1900-1919"
- Prof. Benjamin C. Fortna: "Researching the History of Marginality in the Ottoman Context: An Introduction to 'Outcasts and the State in the Late Ottoman Empire'"
- Prof. Tony Stewart: "Sufi Discourse in Early Modern Bengal"
- Prof. Huang Chin-shing: "'Sage' and 'Saint' – Canonization in Confucianism and Christianity"
- Prof. Andrew J. Newman: "The History of Modern Iran"
- Prof. Toni Huber: "Division and Sharing of Game Meat by Hunters on the Tibetan Plateau: Social Practice and Textual Representations"
- Prof. Lin Kuan-Chun: "Discussion on Tibetan Historiography"
- Dr. Brian Black: "'Nevertheless She Persisted': Women and the Public Sphere in the Mahābhārata"
- Prof. Martha Chaiklin: "Prostitution and the Foreign Community in Early Modern Nagasaki"
- Dr. Yakoob Ahmed: "The Ottoman Ulema from Ilm to Journalism"
- Prof. Lee Ming-huei: "Confucian Humanism and Religion"

f) Dvoustranné dohody uzavřené Orientálním ústavem se zahraničními pracovišti:

Ke konci roku 2017 měl OÚ uzavřeno celkem 17 dvoustranných dohod se zahraničními institucemi:

- Institut für Asien- und Afrika- Wissenschaften, Zentralasien-Seminar, Humboldt-Universität zu Berlin
- Centre for the Study of Manuscript Cultures, Universität Hamburg
- Institut für Ethnologie, Johann Wolfgang Goethe-Universität, Frankfurt am Main
- Institut für Kunstgeschichte Ostasiens, Universität Heidelberg
- Dipartimento di Studi sull'Asia e sull'Africa Mediterranea, Ca' Foscari University
- Institut d'Etudes Politiques de Grenoble
- Ústav středomořských a orientálních kultur, Polská akademie věd
- Fakulta filologie, Jagellonská univerzita v Krakově
- Katedra orientálních studií, Univerzita Adama Mickiewicze v Poznani
- Centrum pro kultury a jazyky Židů, Vratislavská univerzita (Wroclaw)
- Ústav orientalistiky, Slovenská akademie věd
- Centrum orientálních studií, Univerzita Vilnius
- Katedra evropských studií a mezinárodních vztahů, Univerzita Nikósie, Kypr
- Ústav historie a filologie, Academia Sinica, Taiwan
- Filosofická fakulta, National Taiwan Normal University
- Fakulta sociálního rozvoje a západočínských rozvojových studií, Sichuan, Čína
- Fakulta náboženských studií, Mahidol University, Thajsko

g) Další informace:

V roce 2017:

- sedm pracovníků OÚ bylo členem redakční rady mezinárodních časopisů;
- tři pracovníci OÚ přednášeli na zahraniční univerzitě (Jarmila Ptáčková – Humboldtova univerzita, Berlín; Jan Zouplna – CET Academic Programs; Clément Steuer – Cairo University);
- Vědečtí pracovníci OÚ byli, mimo jiné, členy následujících mezinárodních asociací: European Association for Middle East Studies (EURAMES) Council; German Middle East Studies Association (DAVO), Association européenne d'études chinoises / European Association of Chinese Studies (EACS); European Association for South Asian Studies; European Association of Taiwan Studies (EATS); European Society for Central Asian Studies (ESCAS); European Association for Southeast Asian Studies (EuroSEAS); European Association for Jewish Studies (EJS); European Association of Israel Studies (EASIS); ASEASUK (Britain's national association for South-East Asian studies); London Middle East Institute (LMEI); SeSaMO (Italian Society for Middle Eastern Studies); Amdo Research Network; Centre for Ottoman Studies at SOAS (COS).

3. Vědecká a pedagogická spolupráce s vysokými školami

Orientální ústav AV ČR je z rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR akreditovaným pracovištěm pro doktorský studijní obor (Dějiny a kultury zemí Asie a Afriky), který je uskutečňován s Filozofickou fakultou UK v Praze. Vědečtí pracovníci OÚ jsou členy příslušné doktorské oborové rady. Pracovníci OÚ přednášeli a vedli semináře a cvičení na FF UK, FF MU Brno a dalších školách. V letním semestru 2016/2017 odpřednášeli pracovníci OÚ celkem 345 hodin. V zimním semestru 2017/2018 odpřednášeli pracovníci OÚ celkem 238 hodin. Dále pracovníci ústavu vedli a oponovali četné bakalářské, magisterské a doktorské práce.

a) Vedení doktorských, magisterských a bakalářských prací:

- Beránek O., vedení doktorské práce *Arabské jaro: Egypt, Libye a Tunisko v procesu transformace*, A. Jiráňková, Metropolitní univerzita Praha.
- Beránek O., vedení doktorské práce *Origins of Radical Islamic Ideologies: Implications for Political Power-Struggles*, L. Švejdová, Metropolitní univerzita Praha.
- Holba J., vedení doktorské práce *Filosofie zenu*, R. Suchý, FHS UK.
- Holba J., vedení doktorské práce *Koncept "šugjó" v díle zenového mistra Hakuina*, M. Pošar, FF UK.
- Hons P., vedení magisterské práce *Kriminalizace indické politiky a některé její projevy*, K. Kratochvíl, FF UK.
- Klimeš O., vedení bakalářské práce *Otázka politické reformy v komentářích Bao Tonga*, V. Hájková, FF UK.
- Liščák V., vedení doktorské práce *Střední Evropa a Čína – Diplomatické vztahy od počátku 19. stol. do vypuknutí WW II*, A. Cabiš, FF UK.
- Liščák V., vedení doktorské práce *Význam kláštera Mergen-chijid a tvorby 3. Mergen-gegéna pro rozvoj mongolské buddhistické liturgie*, L. Chaloupková, FF UK.
- Ostřanský, B., vedení magisterské práce *Komu důvěřují konvertitky k islámu? Zdroje informací mladých pražských konvertitek k islámu a jejich cesty k poznávání nového náboženství*, K. Popovová, FF UK.
- Özel Volfová, G., vedení magisterské práce *Women and Islam in the post-Soviet Central Asia*, X. Verle, Metropolitní univerzita Praha.
- Petrů, T., vedení doktorské práce *Vliv premiérů Li Kuang-jaa a Mahathira Mohamada na ekonomický a socio-politický rozvoj Singapuru a Malajsie*, L. Vacek, FF UK.
- Petrů, T., vedení magisterské práce *Reformní politika indonéského prezidenta Joka Widoda (2014–2014) a její vliv na geopolitické postavení Indonésie*, T. Hájková, Metropolitní univerzita Praha.
- Petrů, T., vedení magisterské práce *Indonéský prezident Joko Widodo a jeho cesta na politický vrchol*, B. Foltýnová, Metropolitní univerzita Praha.
- Strnad J., vedení bakalářské práce *Pasivum ve staré avadhštině*, P. Sokolkina, FF UK.
- Strnad J., vedení bakalářské práce *Vliv arabštiny a perštiny na hindštinu a urdštinu*, M. Stahl, FF UK.
- Strnad, J., vedení doktorské práce *Ambā, Śikhandī and Śikhandinī in Mahābhārata*, Z. T. Špicová, FF UK.
- Strnad, J., vedení magisterské práce *Kontroverzní postavení krávy v Indii a jeho politizace (goraksha movement)*, Z. Hyhlíková, FF UK.

b) Oponentské posudky doktorských, magisterských a bakalářských prací:

- Hons, P.: oponentura bakalářské práce *Sociální uspořádání kmene Santálců*, E. Hojná (FF UK).
- Klimeš, O.: oponentura doktorské práce *Čínsko-pákistánské vztahy od roku 1972 do současnosti*, P. Ondris (UK Bratislava).
- Petrů, T.: oponentura rigorozní práce *Volební politika jako prvek demokracie v Malajsii*, V. Petlach (FF UPOL).
- Özel Volfová, G.: oponentura bakalářské práce *Turkey and European Integration*, A. Gluhková (MUP).
- Özel Volfová, G.: oponentura bakalářské práce *The Role of Oil in Middle Eastern Politics*, F. Peřina (MUP).
- Özel Volfová, G.: oponentura bakalářské práce *Integration of Muslim Communities in Europe: The Case of the UK and France*, N. Viriasova (MUP).
- Özel Volfová, G.: oponentura magisterské práce *Vývoj emancipácie moslimských žien v Iráne*, P. Sidorová (MUP).
- Özel Volfová, G.: oponentura magisterské práce *The Exploitation of Migrant Workers in Qatar*, S. Mackulínová (MUP).

c) Přednášková činnost

- Holba J., FF UK: Buddhismus
- Holba J., FF UK: Buddhismus jako filosofie
- Holba J., FF UK: Interpretace nábožensko-filosofických textů (Buddhistické texty)
- Hons P., FF UK: Deskriptivní gramatika tamilštiny
- Hons P., FF UK: Emancipace nízkých kast
- Hons P., FF UK: Indické reálie a společnost
- Hons P., FF UK: Dalitské hnutí v Indii
- Hons P., FF UK: Četba tamilských literárních textů
- Ostřanský B., FF UK: Duchovní kultura islámu
- Petrů T., FF UK: Úvod do studia indonesistiky II
- Petrů T., FF UK: Moderní indonéské dějiny
- Petrů T., FF UK: Politické systémy jihovýchodní Asie I
- Ptáčková J., Humboldt University: Nomadism in Eastern Tibet
- Steuer, C, Cairo University: Sociologie politique
- Steuer, C, Sorbonne: La situation politique de l'Égypte aujourd'hui
- Strnad J., FF UK: Četba odborných sanskrtských textů: Pataňdžaliho Jógasútry s Vjásovým komentářem
- Strnad J., FF UK: Úvod do studia indologie
- Strnad J., FF UK: Historická mluvnice hindštiny
- Strnad J., FF UK: Četba a interpretace starých hindských textů
- Třísková, H., FF UK: Prozodie hovorové čínštiny
- Zouplna J., CET Academic Programs in Prague: Modern history of the Jews in East Central Europe
- Zouplna J., FF UK: Dějiny izraelského státu od nezávislosti po současnost

4. Získaná ocenění a další důležité informace

- Dr. Oliver Weingarten – nositel Fellowshipu J. E. Purkyně AV ČR (2013–2018)
- Dr. Igor Pruša – oceněn v rámci Programu podpory perspektivních lidských zdrojů (mzdová podpora postdoktorandů) AV ČR (2017–2019)
- Dr. Giedre Šabasevičiūtė – oceněna v rámci Programu podpory perspektivních lidských zdrojů (mzdová podpora postdoktorandů) AV ČR (2015–2017)

IV. Hodnocení další a jiné činnosti:

-

V. Informace o opatřeních k odstranění nedostatků v hospodaření a zpráva, jak byla splněna opatření k odstranění nedostatků uložená v předchozím roce:

V roce 2017 nebyly zjištěny žádné nedostatky v hospodaření.

VI. Finanční informace o skutečnostech, které jsou významné z hlediska posouzení hospodářského postavení instituce a mohou mít vliv na její vývoj:*

Přílohou výroční správy je účetní závěrka a zpráva auditora k hospodaření OÚ. Tyto dokumenty dokládají, že hospodaření OÚ probíhalo standardně a v souladu s příslušnými předpisy.

VII. Předpokládaný vývoj činnosti pracoviště:*

V roce 2018 bude OÚ dále rozvíjet svoji hlavní činnost, a to i s podporou několika českých a zahraničních grantových projektů. Bude kladen důraz na pokrytí nejrozličnějších aspektů vědecké práce, od publikování primárního výzkumu (s důrazem na špičkové, cizojazyčné i české, výstupy) a účast na odborných konferencích, po popularizaci vědy mezi veřejností a v médiích a expertní servis státním orgánům a institucím.

VIII. Aktivity v oblasti ochrany životního prostředí:*

Orientální ústav nemá speciální aktivity v oblasti ochrany životního prostředí. Provoz ústavu produkuje pouze běžný komunální odpad, kromě vypotřebovaných tonnerových kazet, které jsou předávány k ekologické likvidaci odpovědné firmě. Orientální ústav třídí odpad v kancelářích, knihovně a redakcích časopisů.

* Údaje požadované dle § 21 zákona 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

IX. Aktivity v oblasti pracovněprávních vztahů:*

Pracovně právní vztahy ústavu se řídí Zákoníkem práce a Kolektivní smlouvou mezi ředitelem a Odborovou organizací OÚ.

X. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím*

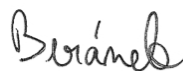
V souladu se zákonem č. 106/1999 Sb. zveřejňuje OÚ AV ČR, v. v. i. všechny relevantní informace na svých internetových stránkách pod adresou:
http://www.orient.cas.cz/sys/pristup_k_informacim.html

Žádost o další informace lze podat prostřednictvím kontaktů uvedených na internetových stránkách.

V roce 2017 evidoval Orientální ústav AV ČR, v. v. i. níže uvedené počty žádostí o informace a souvisejících dokumentů:

Celkový počet žádostí o informace:	0
Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti:	0
Počet poskytnutých výhradních licencí:	0
Počet stížností podaných podle § 16a zák. č. 106/1999 Sb.:	0

ORIENTÁLNÍ ÚSTAV AV ČR, v.v.i.
Pod vodárenskou věží 4
182 08 PRAHA 8
IČO: 683 78 009

Razítko

Podpis ředitele OÚ AV ČR, v. v. i.

Přílohy:

1) Účetní závěrka a zpráva o jejím auditu

* Údaje požadované dle §18 odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.